

Irena E.Kotowska

Instytut Statystyki i Demografii

Szkoła Główna Handlowa

***Uczenie się jako aktywność w przebiegu życia –
potrzeba i fakty w świetle badań***

***Promowanie nowego podejścia do uczenia się dorosłych opartego na
uznawaniu efektów uczenia się***

Warszawa, 20.11.2013

Plan prezentacji

- **POTRZEBY**

ocena poprzez poziom i zróżnicowanie kapitału ludzkiego według grup społeczno-ekonomicznych

- **FAKTY**

aktywność edukacyjna Polaków

doskonalenie zawodowe

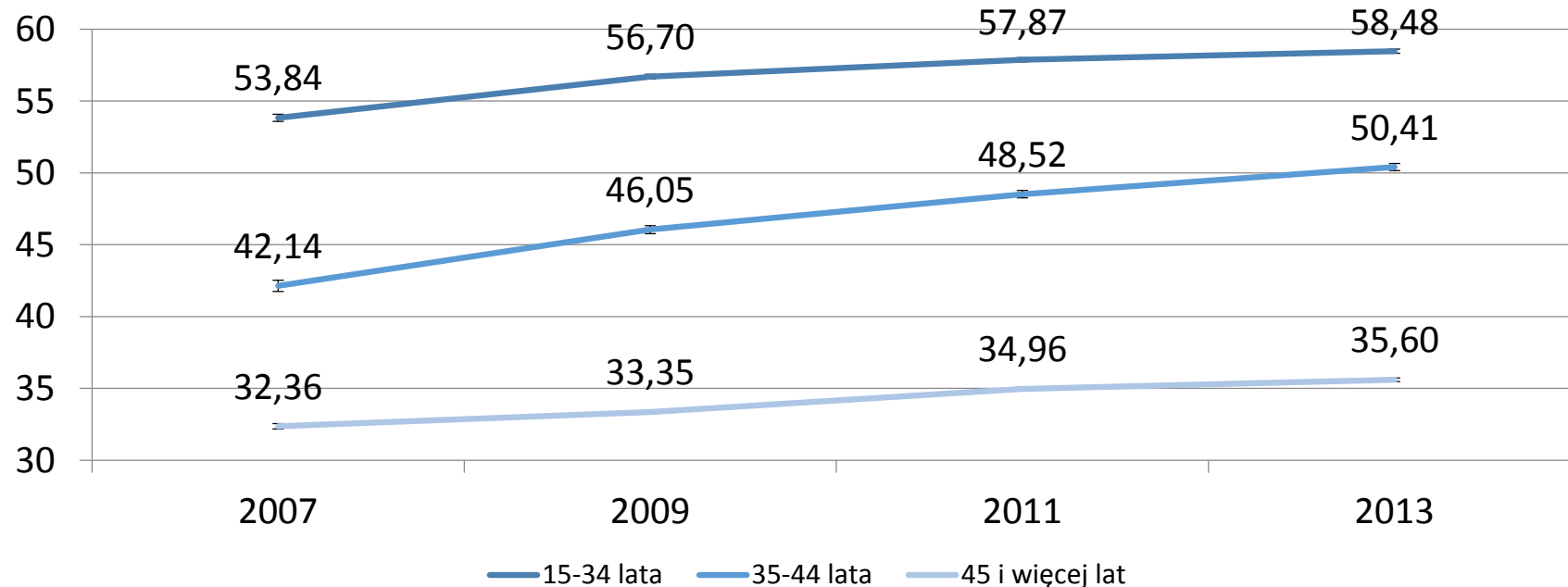
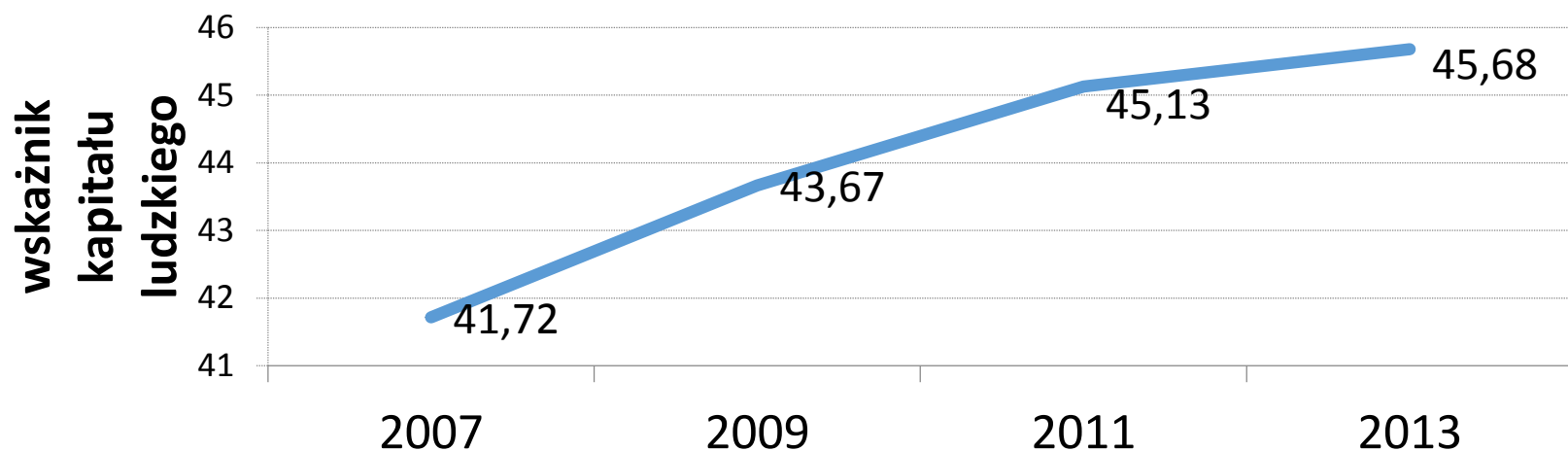
Dane Diagnozy Społecznej, analizy zespołu: dr Izabela Grabowska i dr Dorota Węziak-Białowolska

Definicja kapitału ludzkiego

Do pomiaru kapitału ludzkiego posłużono się informacjami o:

- wykształceniu respondentów w wieku 16 lat i więcej,
- ich kompetencjach cywilizacyjnych
(korzystanie z Internetu, znajomość języka angielskiego)
- oraz uczestnictwie w kształceniu ustawicznym i doksztalcaniu w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub doskonalenia innych umiejętności.

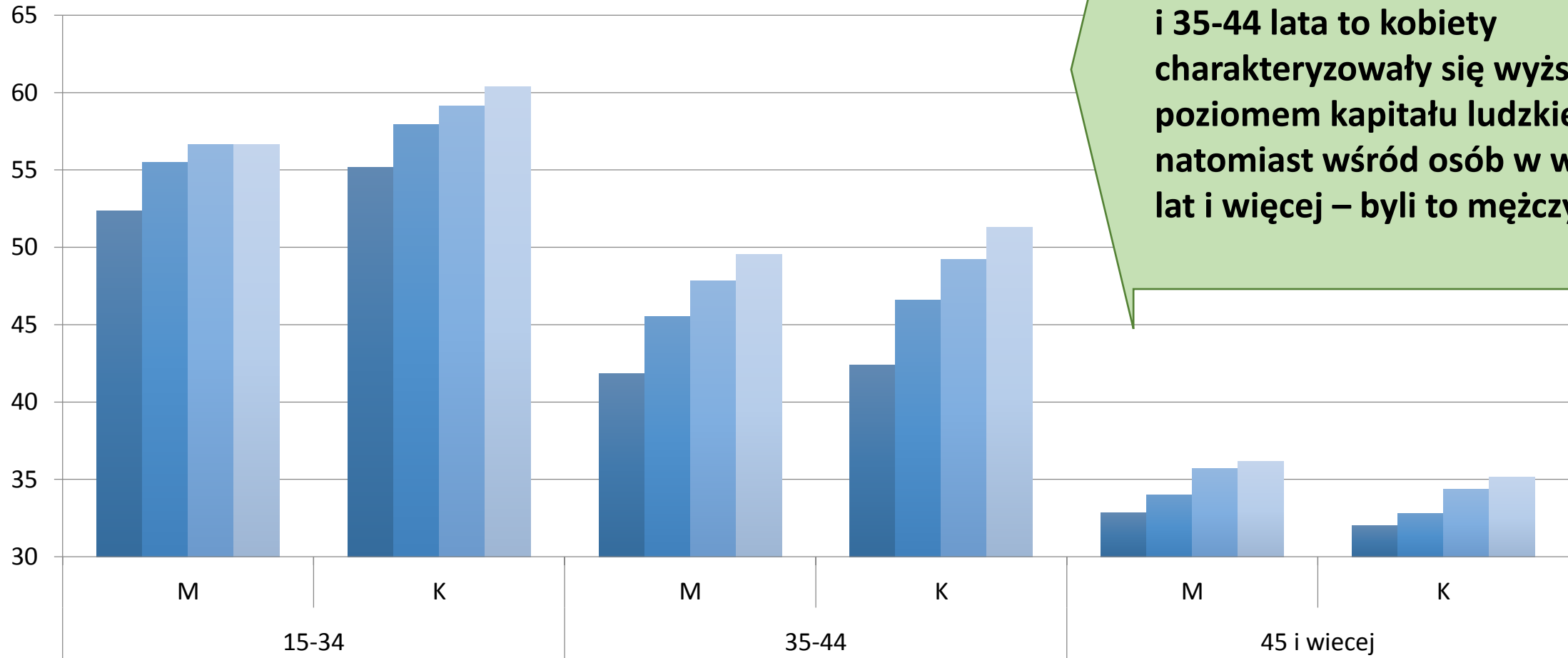
Kapitał ludzki – różnice generacyjne, 2007 - 2013

Wzrost głównie wskutek rosnącego trendu korzystania z technologii informatycznych (regres w doskonaleniu kwalifikacji zawodowych, postęp w znajomości jęz. ang.)

Zmniejszają się różnice w grupie osób do 45 roku życia, wzrasta luka między osobami w wieku do 45 lat oraz 45 lat i więcej

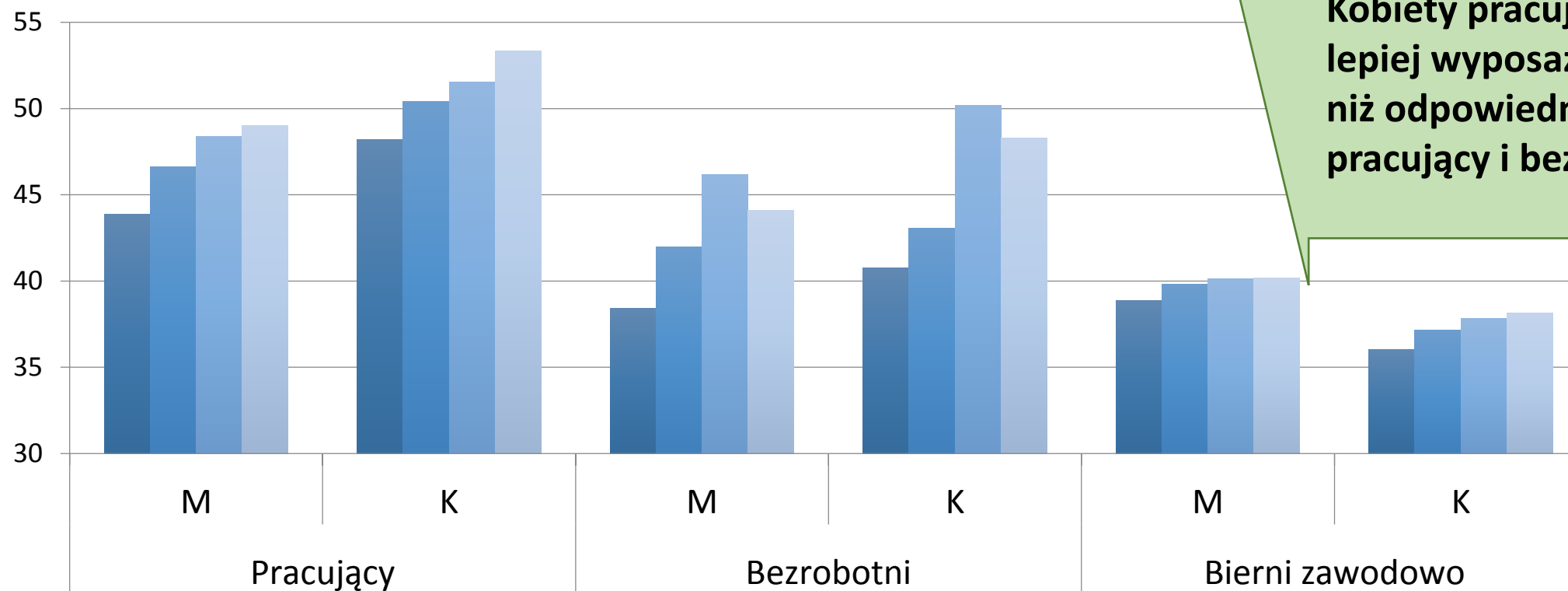
Kapitał ludzki a wiek i płeć

We wszystkich analizowanych latach wśród osób w wieku 15-34 lata i 35-44 lata to kobiety charakteryzowały się wyższym poziomem kapitału ludzkiego, natomiast wśród osób w wieku 45 lat i więcej – byli to mężczyźni.

■ Kapitał ludzki w 2007 ■ Kapitał ludzki w 2009 ■ Kapitał ludzki w 2011 ■ Kapitał ludzki w 2013

Kapitał ludzki a status na rynku pracy i płeć

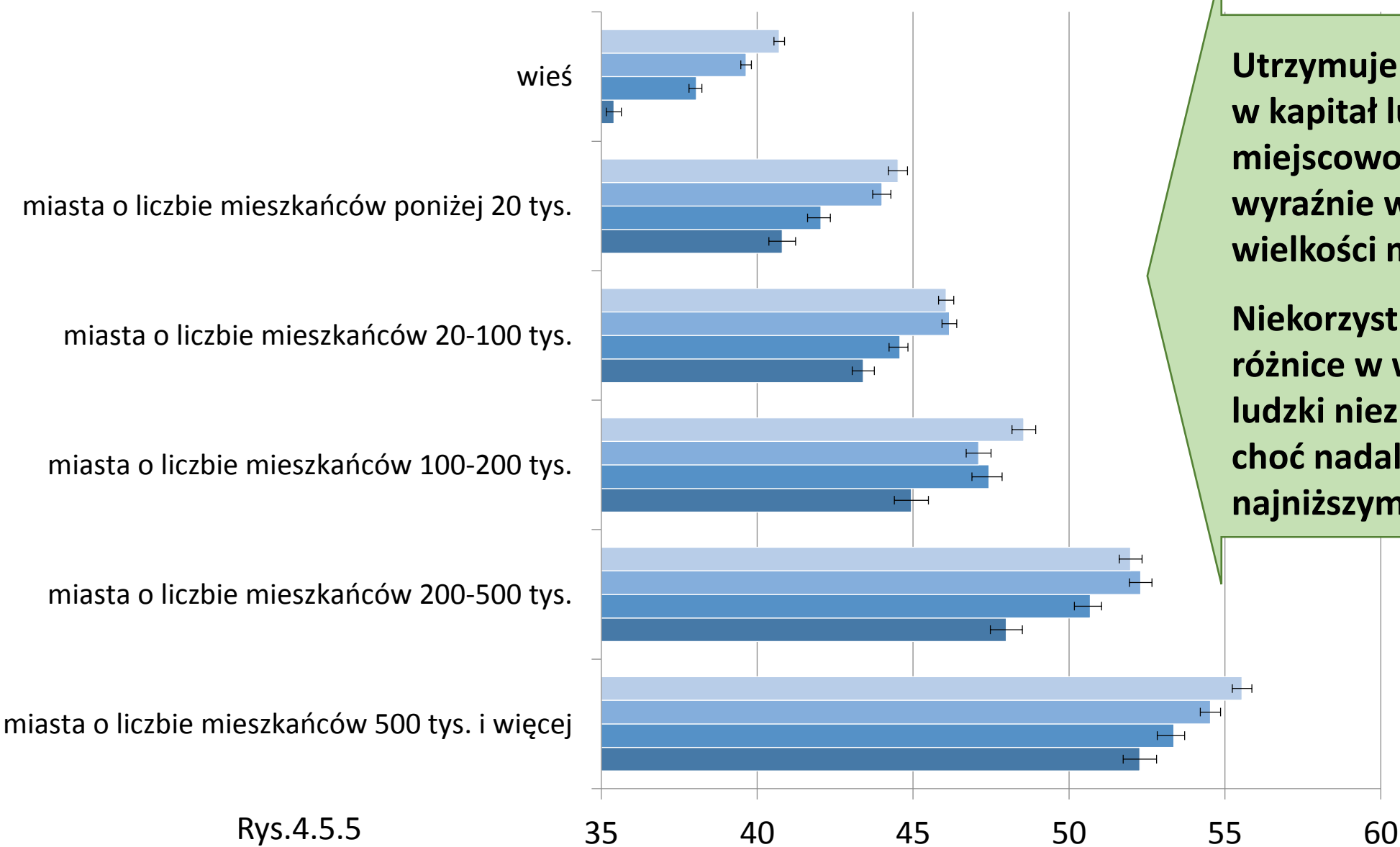

Najwyższym poziomem kapitału ludzkiego charakteryzują się osoby pracujące, następnie bezrobotne, a na końcu – bierne zawodowo.

Kobiety pracujące i bezrobotne są lepiej wyposażone w kapitał ludzki niż odpowiednio mężczyźni pracujący i bezrobotni

■ Kapitał ludzki w 2007 ■ Kapitał ludzki w 2009 ■ Kapitał ludzki w 2011 ■ Kapitał ludzki w 2013

Kapitał ludzki a wielkość miejscowości zamieszkania

Utrzymuje się wzorzec wyposażenia w kapitał ludzki według klasy miejscowości zamieszkania - maleje wyraźnie wraz ze zmniejszaniem się wielkości miejscowości.

Niekorzystne dla mieszkańców wsi różnice w wyposażeniu w kapitał ludzki nieznacznie się zmniejszyły, choć nadal charakteryzują się oni najniższym poziomem tego kapitału.

Rys.4.5.5

Aktywność edukacyjna osób dorosłych

Profil według wieku

20-24 – blisko 58% korzysta z różnych form kształcenia, 69% K i 48% M, luka płci widoczna zwłaszcza na obszarach wiejskich

25-29 – około 13% (nieznaczny spadek), 15% K i 12% M, rosną dysproporcje terytorialne

30-39 – blisko 5% korzysta z różnych form kształcenia, 6% K i 4% M

Struktura aktywnych edukacyjnie osób dorosłych (18+)

wiek: 18-24 - 68% , 25-29 - 12%, 30-39 - 10%

status na rynku pracy : 64 % bierni zawodowo (87% do 24 lat), 13% bezrobotni, 23%-pracujący

wśród aktywnych zawodowo – częściej K

Doskonalenie zawodowe (1)

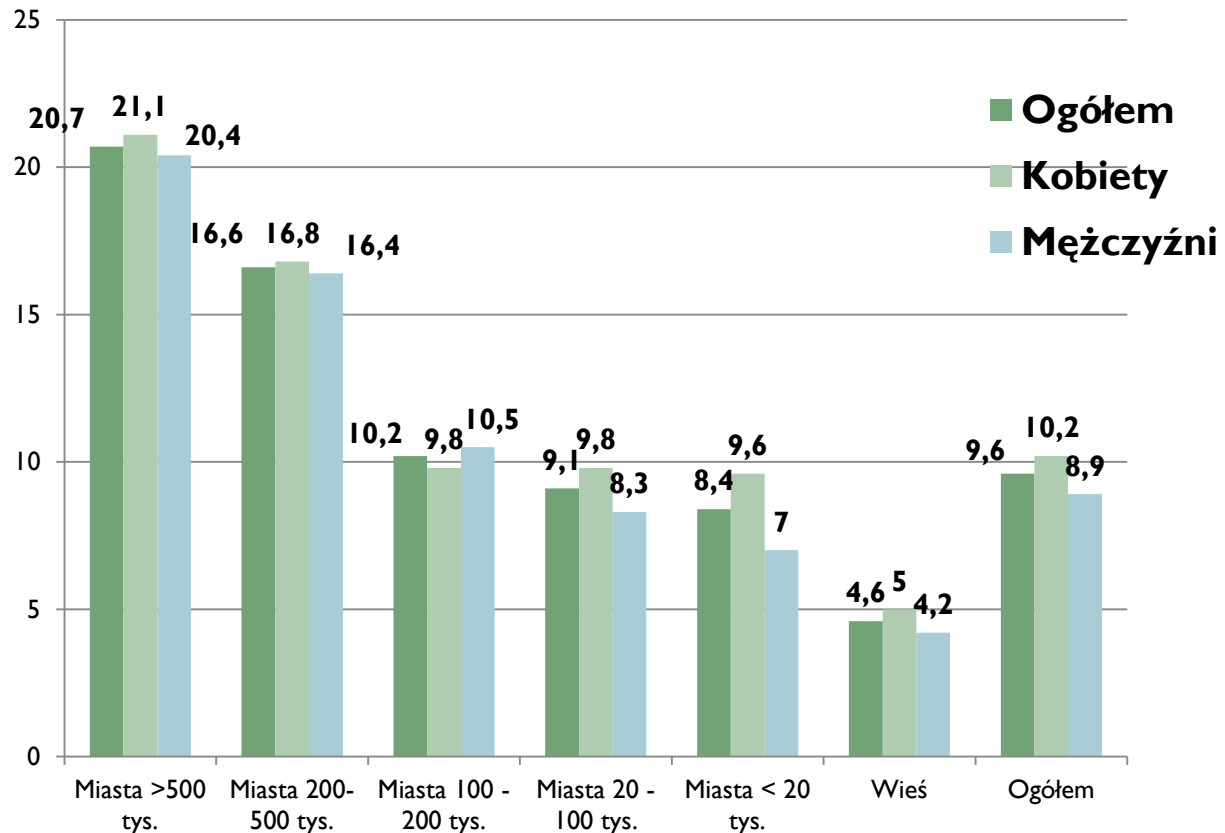
Uczestnictwo osób w wieku powyżej 25 lat w jakiejkolwiek aktywności związanej z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych lub innych umiejętności w ciągu ostatnich 2 lat według wieku w latach 2011-2013

Wiek

- uczestnictwo w doskonaleniu zawodowym według wieku w latach 2011-2013 nie uległo istotnej zmianie w porównaniu z poprzednią rundą badania;
- największą aktywnością edukacyjną charakteryzują się **osoby w najmłodszej analizowanej grupie (25-29 lat), a najmniejszą osoby najstarsze (55 lat i więcej);**
- aktywność **spada stopniowo wraz z wiekiem** od około 20-24 proc. dla osób w wieku 25-29 lat do około 2-3 proc. dla osób w wieku 55 lat i więcej.

Doskonalenie zawodowe (2)

Uczestnictwo osób w wieku powyżej 25 lat w jakiegokolwiek aktywności związanej z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych lub innych umiejętności w ciągu ostatnich 2 lat według *miejsca zamieszkania* oraz *płci* w latach 2011-2013

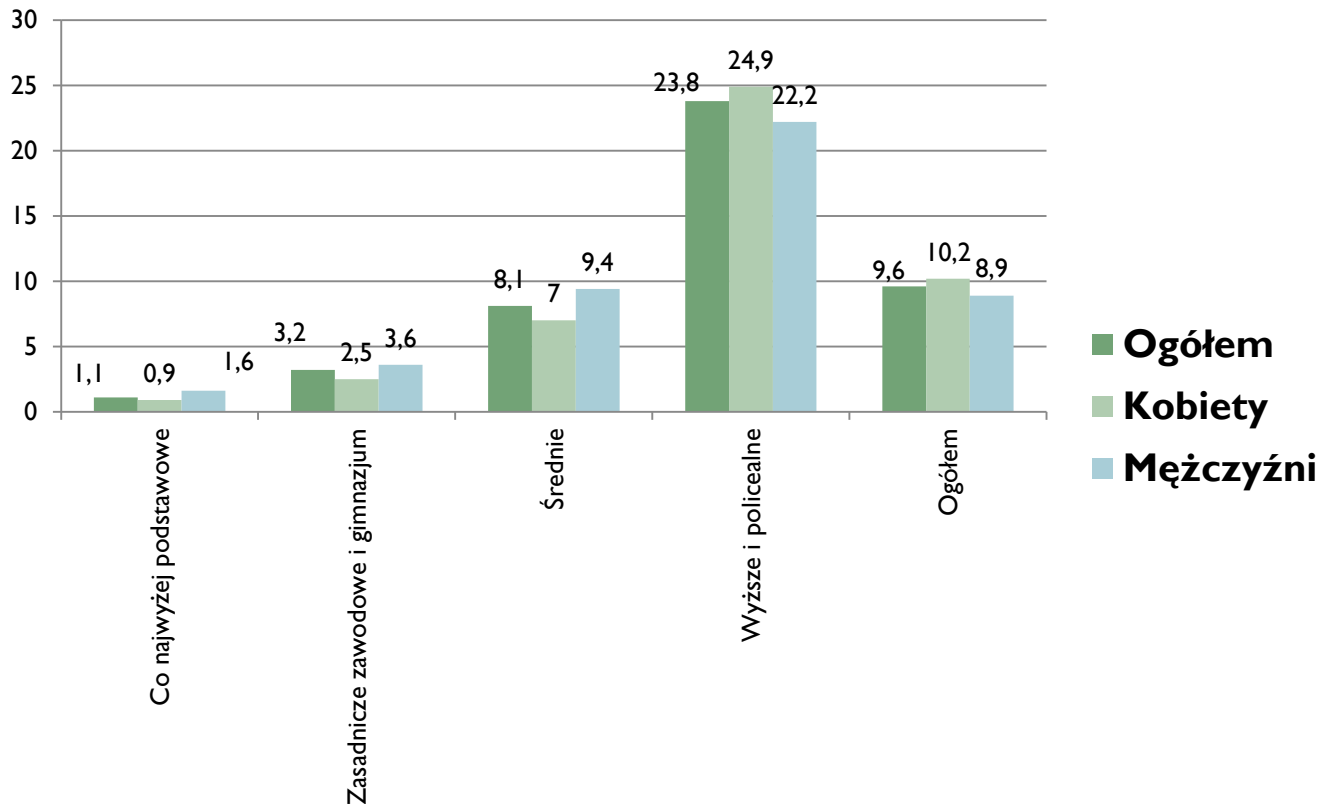

- wraz ze **wzrostem wielkości miejscowości** aktywność związana z doskonaleniem zawodowym jest **częściej podejmowana**;

- w latach 2011-2013 - **spadek** aktywności związanej z **doskonaleniem zawodowym** dla wszystkich typów klasy miejscowości zamieszkania za **wyjątkiem kobiet w miastach największych i najmniejszych**.

Doskonalenie zawodowe (3)

Uczestnictwo osób w wieku powyżej 25 lat w jakiegokolwiek aktywności związanej z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych lub innych umiejętności w ciągu ostatnich 2 lat według *wykształcenia oraz płci* w latach 2011-2013

-osoby **lepiej wykształcone** chętniej brały udział w różnych formach doskonalenia umiejętności zawodowych. Najczęściej doksztalcały się osoby z wyższym **wykształceniem i policealnym**;

- dla **wykształcenia wyższego i policealnego** częściej doksztalcają się **kobiety**, w przypadku **pozostałych kategorii wykształcenia** – mężczyźni.

Doskonalenie zawodowe (4)

Uczestnictwo osób w wieku powyżej 25 lat w jakiegokolwiek aktywności związanej z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych lub innych umiejętności w ciągu ostatnich 2 lat według wieku w latach 2011-2013

- podsumowując, typowa osoba uczestnicząca w jakiegokolwiek aktywności związanej z podnoszeniem swoich kwalifikacji zawodowych czy innych umiejętności to **wciąż osoba z wyższym wykształceniem, w wieku 25-34 lata, mieszkająca w dużym mieście, częściej kobieta niż mężczyzna;**
- nadal więc proces doskonalenia kwalifikacji osób dorosłych jest **selektywny** z względu na wiek, płeć, miejsce zamieszkania, wykształcenie oraz status na rynku pracy.

Wnioski

Porównanie potrzeb (poziom kapitału ludzkiego) z faktami:

- Utrzymująca się selektywność aktywności edukacyjnej osób dorosłych ze względu na wiek, miejsce zamieszkania i status na rynku pracy prowadzi do pogłębienia różnic kapitału w grupach społecznych
- Znaczenie zmian świadomości (motywacja) ale i struktury podaży usług edukacyjnych